

Introducció a la literatura europea

Jordi Cerdà
Isabel de Riquer
Stefano Maria Cingolani
Francesc Massip
Meritxell Simó

PID_00154823

Material docent de la UOC

Universitat Oberta
de Catalunya

www.uoc.edu

Jordi Cerdà

Professor de Filologia romànica a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Isabel de Riquer

Doctora en Filologia Romànica. Catedràtica de Literatura Romànica Medieval de la Universitat de Barcelona. Ha orientat la docència i la recerca cap a l'edició i l'estudi de textos èpics, lírics i narratius en francès antic i provençal i la seva relació amb altres literatures romàniques, especialment la galaicoportuguesa, la italiana, la castellana i la catalana. Pertany al Consell de l'Institut de Recerca en Cultures Medievales (IRCVM), al comitè científic de diverses revistes nacionals i estrangeres i a diverses societats de diferents àmbits de la romanística.

Stefano Maria Cingolani

Doctor en Filologia Romànica a la Universitat La Sapienza de Roma. Ha estat professor a la Universitat Tor Vergata de Roma els anys 1989-1994, professor visitant a la Universitat de Barcelona els anys 1995-1999 i a la Universitat Pompeu Fabra el 2000. Actualment es dedica a la investigació. Ha publicat un centenar d'articles sobre èpica, novel·la i hagiografia francesa, sobre lírica trobadoresca i italiana, i de literatura catalana. És editor d'una col·lecció de fonts històriques, els *Monuments d'Història de la Corona d'Aragó*, de la qual han sortit els primers dos volums (*Gestes dels comtes de Barcelona i reis d'Aragó* i *Llibre dels reis*, PUV, València 2008).

Francesc Massip

Doctor en Història de l'Art i en Filologia Catalana, professor de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i de l'Institut del Teatre de Barcelona, i crític teatral de l'*Avui*.

Meritxell Simó

Professora titular de Filologia Romànica a la Universitat de Barcelona i vicedirectora de l'Institut de Recerca en Cultures Medievales de la UB (IRCVM). Va completar la seva formació en la Universitat de La Sapienza de Roma i en La Sorbonne de París, i va obtenir el Premi Extraordinari de Llicenciatura i el Premi Extraordinari de Doctorat. Ha publicat diversos treballs sobre textos èpics, lírics i narratius, atenant particularment a la interrelació dels gèneres literaris medievals. Entre els diversos projectes de recerca en què hi col·labora o ha col·laborat, destaquen els relacionats amb l'adquisició de la consciència lingüística a Europa, els trobadors a la Península Ibèrica, i la influència de les cròniques universals franceses en la historiografia castellana.

Primera edició: febrer 2011

© Jordi Cerdà, Isabel de Riquer, Stefano Maria Cingolani, Francesc Massip, Meritxell Simó

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2011

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Eureka Media, SL

ISBN: 978-84-693-9198-3

Dipòsit legal: B-4.253-2011

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Continguts

Mòdul didàctic 1

Qüestions preliminars

Jordi Cerdà

1. Europa i l'edat mitjana
2. Llegir la literatura de l'edat mitjana
3. Sobre el concepte medieval
4. El segle XII
5. Emergència i regionalització de les cultures romàniques
6. Literatura comparada i filologia romànica
7. Cultures orals i escrites
8. Cavalleria
9. Estètica
10. Amor
11. Teoria de la recepció i gèneres
12. Estructures antropològiques i literatura medieval

Mòdul didàctic 2

La tradició èpica a l'edat mitjana europea

Stefano Maria Cingolani

1. Èpica: mite o realitat?
2. Ideologies i teories
3. Orígens de la literatura heroica europea
4. L'èpica germànica en llatí: el *Waltharius*
5. L'èpica germànica: el *Beowulf*
6. La *Cançó de Rotllan*
7. Interludi: la vida d'un sant
8. La *Cançó de Guillem*
9. El *Cantar de mio Cid*

Mòdul didàctic 3

Lírica

Isabel de Riquer

1. Lírica pretrobadoresca
2. Els gèneres de la lírica medieval
3. La lírica dels trobadors provençals
4. La lírica dels *trouvères* francesos
5. Els trobadors galaicoportuguesos
6. La poesia italiana anterior a Dant

Mòdul didàctic 4

Joglaria i teatre

Francesc Massip

1. La teatralitat medieval

2. El solc litúrgic
3. Cap a un teatre urbà

Mòdul didàctic 5

Prosa

Meritxell Simó

1. Les novel·les de matèria antiga o *romans antiques*
2. La matèria de Bretanya. Els *lais*
3. La matèria de Bretanya. El *Tristany*
4. La matèria artúrica. Chrétien de Troyes
5. L'herència de Chrétien de Troyes: el *roman* artúric al segle XIII
6. Estètica realista i nous corrents narratius al segle XIII